

A német tudományterületek képviselői – így a geográfusok is – az ország megosztottsága idején is kapcsolatot igyekeztek tartani egymással. Ezt szolgálta többek között a „Bibliographien zur Landeskunde der DDR” sorozat. Az újabb kötet 1984–1986 között az egész Németországban megjelent regionális tartalmú publikációkat tartalmazza, azokat, amelyek Németország egészével vagy országgrészeivel, de főként az NDK-val foglalkoznak. A kötet az NDK természeti, gazdasági, társadalmi, politikai kérdéseivel foglalkozó tanulmányok, disszertációk és egyéb publikációk adatait gyűjti egybe. Az anyagok országos, regionális, táji és település-leptéktű tanulmányok, honismereti (Heimatkunde) leírások stb. A szerkesztők a földrajz fogalmát tehát tágan értelmezték, hogy a regionális információk után érdeklődők mind nagyobb táborának igényeit kielégítsék.

A bibliográfia összeállítóinak munkája különös aktualitást kapott a német egyesítéssel, hiszen a K-i országgrész felé irányuló gazdasági-társadalmi és politikai figyelemnek nagy tömegű regionális információra van szüksége. A szerkesztők az 1984–1986 közötti időszak közel tízezer tételel dolgozták fel és ennek során két rendező alapelvet követtek: tematikai és azon belül regionális besorolást végeztek. Ennek során a szerkesztők 9 fő témát, fejezetet alakítottak ki:

1. Általános irodalom (statistikai források, bibliográfiák, intézmények, adatbankok, kartográfiai gyűjtemények, könyvtárak, archívumok stb. adatai).
2. Természeti adottságok (általános irodalom, geológia, földtörténet, felszínforma, éghajlat, víz- és vízgazdálkodás, talaj, vegetáció, állatvilág, geoökológia, környezet).
3. Népeség, társadalom, kultúra (általános irodalom, demográfia, társadalmi struktúra, kisebbség, menekültek, vallás, képzés és kultúra, társadalombiztosítás stb.).
4. Történelem, politikai élet.
5. Jog és közigazgatás.
6. Gazdaság (általános irodalom, foglalkoztatás, mező- és erdőgazdaság, bányászat, ipar, energiatermelés, élelmiszeripar, kiskereskedelem, ellátás, közlekedés és kommunikáció, gazdaságtörténet).
7. Település és lakáshelyzet (általános irodalom, településhálózat, településszerkezet, központi helyek, város- és városkörnyék, falusi tér, falusi település, vonzáskörzet, városföldrajz, városépítés, építőművészeti topográfia, műemlékvédelem, városrekonstrukció, falufelújítás, településtervezés, várostervezés, lakáshelyzet, lakásépítés, településtörténet, várostörténet).
8. Területtervezés és -rendezés, környezetvédelem.
9. Táj és helyismereti tanulmányok.

A fenti témákon belül azután a publikációkat az alábbi területi egységek szerint rendezték: Németország (általános irodalom), Németország régiói, Berlin (egész), Berlin az NDK fővárosa, NDK (általános irodalom), az NDK régiói, majd a konkrét történelmi területi egységek: Mecklenburg–Vorpommern, Brandenburg, Sachsen–Anhalt, Sachsen és végül Thüringen.

A regionális egységeken belül az anyagot szerzők, s azon belül a helységek alfabetikus sorrendje szerint rendezték. A kötetet a gyűjteményes anyagok felsorolása, a szerzői és kiadói, földrajzi név- és szakregiszter zárja.

Talán a tartalomról és a szerkesztésről kitetszik, hogy az anyag rendkívül sokoldalúan használható és könnyen kezelhető, akár a témák, akár a regionális egységek felől közelítünk. A szerkesztőket a munkáért csak elismerés illeti, hiszen a szakember és az átlagolvasó egyaránt sikerrel forgathatja kötetüket.

BERÉNYI ISTVÁN